

UNA PERSONA, UN VOT. COM S'INTERPRETA?

«Una persona, un vot» implica que el sufragi ha de ser universal (tothom pot votar), però també que tots els vots han de tenir el mateix "valor". Això, doncs, està lligat al principi de proporcionalitat.

Però...

Què vol dir proporcionalitat en el context de béns indivisibles (escons)?

I territorialitat?

Com es conjuguen?

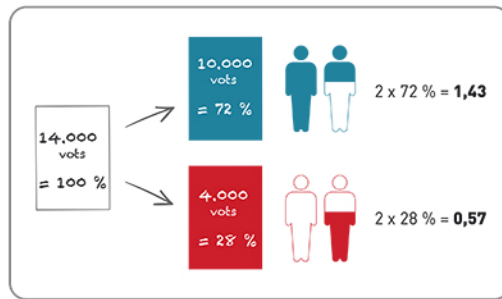
Tenir més escons significa sempre més poder?

PROPORCIONALITAT I INDIVISIBILITAT PODEN SER DIFÍCILS DE COMBINAR.

DUES APROXIMACIONS

1. Calcular la proporció d'escons de cada partit i repartir aquests escons en dues etapes.

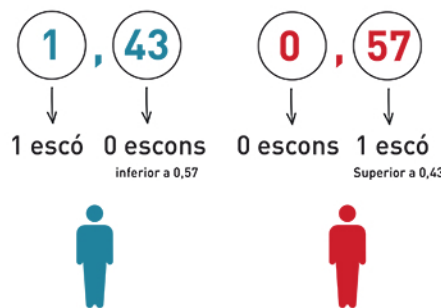
2 ESCONS A REPARTIR

Però un escó és indivisible!

1a etapa. Repartir els escons «encers».

2a etapa. Repartir els escons restants segons la part decimal més gran.

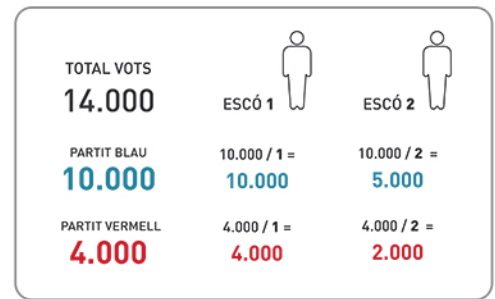
Aquest procediment s'anomena regla de Hamilton - Hare.

CRÍTICA: poden aparèixer problemes de representativitat. Vegeu que l'escó del Partit Blau representa 10.000 vots, mentre que l'escó del Partit Vermell només en representa 4.000.

Hi ha alguna manera que la representació sigui més igualitària? Vegeu l'aproximació següent.

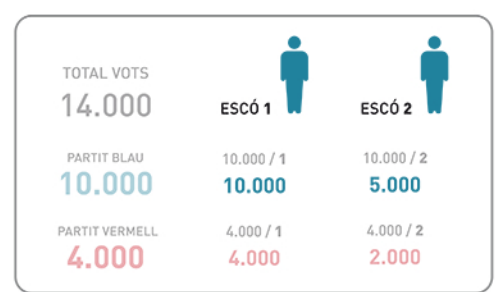
2. Assignar escons comptant quants vots representa cada escó.

2 ESCONS A REPARTIR

Es reparteixen els escons segons els resultats més alts.

El Partit Blau rep 2 escons i cadascun representa 5.000 vots. El Partit Vermell no rep cap escó, ja que té només 4.000 vots.

Aquest procediment s'anomena regla de Jefferson - d'Hondt.

TERRITORIALITAT I PROPORCIONALITAT PODEN SER DIFÍCILS DE COMBINAR.

En un sistema electoral, els electors han de ser representats per persones «properes». Per tant, tots els territoris han de tenir algun representant.

Els sistemes electorals assignen primer els escons a unes circumscripcions, segons el nombre d'habitants i assegurant un nombre mínim d'escons. Després, en funció dels vots rebuts, aquests escons s'assignen als partits respectius.

El disseny de les circumscripcions pot alterar de manera sorprenent el resultat final d'unes eleccions!

Vegeu l'exemple següent:

Imaginem que ens trobem en un estat molt petit amb només 50 votants:

- 20 voten el Partit Vermell i 30, el Partit Blau.
- La cambra de representants consta de 5 escons, que s'han d'assignar als partits.

A més, sabem que la distribució «geogràfica» dels votants obeeix a una quadrícula perfecta com la que es mostra a continuació:

Amb aquestes dades:

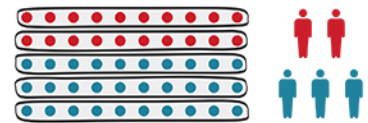
- Hem dissenyat un sistema electoral amb tantes circumscripcions com escons, totes amb la mateixa població: 10 votants. (La pràctica de dissenyar tantes circumscripcions com escons és habitual, entre altres llocs, als Estats Units i Regne Unit).

A continuació assignem l'escó de cada circumscripció al partit més votat. Les propostes de Hamilton i Jefferson segueixen el mateix procediment; de fet, qualsevol altra opció (assignar l'escó al partit menys votat) sembla absurda.

Tot seguit presentem tres casos de disseny de circumscripcions, i veiem el resultat final. Com la interpretació de proximitat o territorialitat pot alterar la composició final de la cambra?

CAS 1. La proximitat s'interpreta horitzontalment:

En aquest cas, la cambra es compon de 2 representants vermells i 3 de blaus.

CAS 2. La proximitat s'interpreta verticalment:

En aquest cas, la cambra es compon de 0 representants vermells i 5 de blaus.

Hi ha algun disseny de circumscripcions que doni la majoria de la cambra al Partit Vermell?

CAS 3. Un disseny creatiu:

En aquest cas, la cambra es compon de 3 representants vermells i 2 de blaus.

Per saber-ne més...

«Allò que no es pot fer de manera perfecta s'ha de fer de tal manera que estigui tan a prop com sigui possible de la perfecció.»

(Daniel Webster)